

✧ Texty na tento týden – Sk 16:1–40; 17:1–34; 18:1–10

✧ Základní verš

„Jedné noci měl Pavel vidění, v němž mu Pán řekl: „Neboj se! Mluv a nemlč, protože já jsem s tebou a nikdo ti neublíží. Mnozí v tomto městě patří k mému lidu.““ (Sk 18:9,10)

Po návratu do Antiochie se Pavel a Barnabáš věnovali budování tamní církve. Kromě toho také „učili a zvěstovali slovo Páně“ (Sk 15,35). Zdá se, že to bylo naposled, kdy pracovali spolu – předtím, než je rozdělila ostrá výměna názorů. Jejím důvodem byl Barnabášův bratranec Jan Marek (Ko 4,10). Když Pavel vyzval Barnabáše, aby společně navštívili místa, ve kterých kázali během své první cesty, Barnabáš chtěl vzít s sebou i Jana Marka. Pavel byl však proti. Svůj nesouhlas zdůvodňoval předchozím Markovým selháním (Sk 13,13; 15,38). Pavel a Barnabáš se rozešli a dále už ve společné práci nepokračovali. Časem se však ukázalo, že i tento zdánlivý neúspěch Bůh využil. Vznikly totiž dvě dvojice, které mohly zasáhnout mnohem širší oblast, než bylo původně v plánu. Barnabáš s sebou vzal Marka a vrátil se na Kypr, do svého rodiště (Sk 4,36). Pavel si k sobě přizval Silase, který s nimi přišel z Jeruzaléma, a společně se vydali do Sýrie a Kilikie posilovat místní společenství křesťanů. Před svým prvním příchodem do Antiochie pobýval Pavel několik let v Tarsu (Sk 9,30; 11,25,26). Nyní měl možnost znovu navštívit sbory, které tam založil. Ale Boží plán dosahoval mnohem dál, než si Pavel dokázal na začátku představit.

✧ Týden ve zkratce:

- Návrat do Lystry
- Filipy
- Tesalonika a Beroja
- Pavel v Aténách
- Pavel v Korintu
- Podněty k zamyšlení

NE 26. srpna – Návrat do Lystry

Sk 16:1-3 „¹Tak se Pavel dostal také do Derbe a do Lystry. Tam byl jeden učedník jménem Timoteus; jeho matka byla Židovka, která uvěřila v Krista, ale jeho otec byl pohan.² Bratři v Lystry a v Ikoniu o něm vydávali dobré svědectví,³ a Pavel ho chtěl vzít s sebou. Z ohledu na tamější Židy jej dal obřezat: všichni totiž věděli, že jeho otec byl pohan.“

Sk 16:4-13 „⁴Ve všech městech, jimiž procházeli, předávali závazná ustanovení, na nichž se usnesli apoštolové a starší v Jeruzalémě.⁵ A tak se církev upevňovala ve víře a počet bratří rostl každým dnem.⁶ Poněvadž jim Duch svatý zabránil zvěstovat Slovo v provincii Asii, procházeli Frygií a krajinou galatskou.⁷ Když přišli až k Mysii, pokoušeli se dostat do Bithynie, ale Duch Ježíšův jim to nedovolil.⁸ Prošli tedy Mysií a přišli k moři do Troady.⁹ Tam měl Pavel v noci vidění: Stanul před ním jakýsi Makedonec a velmi ho prosil: „Přeplav se do Makedonie a pomoz nám!“¹⁰ Po tomto Pavlově vidění jsme se bez váhání chystali na cestu do Makedonie, protože jsme usoudili, že nás volá Bůh, abychom tam kázali evangelium.¹¹ Vypluli jsme tedy z Troady a plavili se přímo na ostrov Samothráké a druhého dne do makedonské Neapole.¹² Odtud jsme šli do Filip, které jsou nejvýznamnějším městem té části Makedonie a římskou kolonií. V tomto městě jsme strávili několik dní.¹³ V sobotu jsme vyšli za bránu k řece, protože jsme se domnívali, že tam bude modlitebna; posadili jsme se a mluvili k ženám, které se tam sešly.“

2Tm 3:15 „Od dětství znáš svatá Písma, která ti mohou dát moudrost ke spasení, a to vírou v Krista Ježíše.“

PO 27. srpna – Filipy

Sk 16:16-19.23.31-34 „¹⁶Když jsme šli jednou do modlitebny, potkala nás mladá otrokyně, která měla věšteckého ducha a předpovídáním budoucnosti přinášela svým pánům značný zisk. ¹⁷Chodila za Pavlem a za námi a stále volala: „Toto jsou služebníci nejvyššího Boha. Zvěstují vám cestu ke spáse.“ ¹⁸A to dělala po mnoho dní. Pavlovi to bylo proti mysli, obrátil se proto na toho ducha a řekl: „Ve jménu Ježíše Krista ti přikazuji, abys z ní vyšel!“ A v tu chvíli ji ten zlý duch opustil. ¹⁹Když si její páni uvědomili, že tím přišli o svůj zisk, uchopili Pavla a Silase a vlekli je na náměstí před městskou správu. ... ²³Když je důkladně zbičovali, zavřeli je do vězení a žalárníkovi poručili, aby je dobře hlídal. ...

³¹Oni mu [žalárníkovi] řekli: „Věř v Pána Ježíše, a budeš spasen ty i všichni, kdo jsou v tvém domě.“ ³²A začali jemu i všem v jeho domácnosti zvěstovat slovo Boží. ³³Ještě v tu noční chvíli se jich ujal, očistil jim rány a hned se dal se všemi svými lidmi pokřtít. ³⁴Pak je zavedl do svého domu, pozval je ke stolu a s celou rodinou se radoval, že uvěřili v Boha.“

Sk 16:11-15.24-30 „¹¹Vypluli jsme tedy z Troady a plavili se přímo na ostrov Samothráké a druhého dne do makedonské Neapole. ¹²Odtud jsme šli do Filip, které jsou nejvýznamnějším městem té části Makedonie a římskou kolonií. V tomto městě jsme strávili několik dní. ¹³V sobotu jsme vyšli za bránu k řece, protože jsme se domnívali, že tam bude modlitebna; posadili jsme se a mluvili k ženám, které se tam sešly. ¹⁴Poslouchala nás i jedna žena jménem Lydie, obchodnice s purpurem z města Thyatir, která věřila v jediného Boha. Pán jí otevřel srdce, aby přijala, co Pavel zvěstoval. ¹⁵Když byla ona a všichni z jejího domu pokřtěni, obrátila se na nás s prosbou: „Jste-li přesvědčeni, že jsem uvěřila v Pána, vejďte do mého domu a buďte mámi hosty;“ a my jsme její naléhavé pozvání přijali. ... ²⁴On je podle toho rozkazu zavřel do nejbezpečnější cely a pro jistotu jim dal nohy do klády. ²⁵Kolem půlnoci se Pavel a Silas modlili a zpěvem oslavovali Boha; ostatní vězňové je poslouchali. ²⁶Tu náhle nastalo velké zemětřesení a celé vězení se otřásl až do základů. Rázem se otevřely všechny dveře a všem vězňům spadla pouta. ²⁷Když se žalárník probudil a uviděl, že jsou všechny dveře vězení otevřené, vytasil meč a chtěl se zabít, protože myslel, že mu vězňové uprchli. ²⁸Ale Pavel hlasitě vykřikl: „Nedělej to! Jsme tu všichni!“ ²⁹Tu žalárník rozkázal, aby mu přinesli světlo, vběhl dovnitř a pln strachu padl před Pavlem a Silasem na kolena. ³⁰Pak je vyvedl ven a řekl: „Bohové a páni, co mám dělat, abych byl zachráněn?““

Sk 13:14.42.44 „¹⁴Přes Perge šli dál do Pisidské Antiochie. Když nastala sobota, vešli do synagógy a posadili se. ... ⁴²Když Pavel a Barnabáš vycházeli ze synagógy, všichni je prosili, aby k nim o tom všem znovu promluvili příští sobotu. ... ⁴⁴Příští sobotu přišlo skoro celé město slyšet Boží slovo.“

Sk 17:1.2 „¹Dali se cestou, která vede přes města Amfipolis a Apollonii a přišli do Tesaloniky, kde měli Židé synagógu. ²Pavel jako obvykle přišel do jejich shromáždění a po tři soboty k nim mluvil.“

Sk 18:4 „Každou sobotu mluvil v synagóze a snažil se získat židy i pohany.“

Ř 3:28 „Jsme totiž přesvědčeni, že se člověk stává spravedlivým vírou bez skutků zákona.“

Ga 2:16 „Víme však, že člověk se nestává spravedlivým před Bohem na základě skutků přikázaných zákonem, nýbrž vírou v Krista Ježíše. I my jsme uvěřili v Ježíše Krista, abychom došli spravedlnosti z víry v Krista, a ne ze skutků zákona. Vždyť ze skutků zákona, nebude nikdo ospravedlněn.“

Sk 10:1-4 „¹V Cesareji žil nějaký muž jménem Kornélius, důstojník pluku, zvaného Italský. ²Byl to člověk zbožný, s celou svou rodinou věřil v jediného Boha, byl velmi štedrý vůči židovskému lidu a pravidelně se modlil k Bohu. ³Ten měl kolem třetí hodiny odpoledne vidění, v němž jasně spatřil Božího anděla, jak k němu vchází a volá na něj: „Kornéliu!“ ⁴Pohlédl na něj a pln bázně řekl: „Co si přeješ, Pane?“ Anděl odpověděl: „Bůh přijal tvé modlitby a almužny a pamatuje na tebe.“

ÚT 28. srpna – Tesalonika a Beroja

Sk 17:10.11 „¹⁰A hned té noci vypravili bratři Pavla a Silase do Beroje. Když tam přišli, odebrali se do židovské synagógy. ¹¹Židé v Beroji byli přístupnější než v Tesalonice: přijali evangelium s velikou dychtivostí a každý den zkoumali v Písmu, zdali je to tak, jak zvěstuje Pavel.“

Sk 16:35-40 „³⁵Druhého dne ráno poslali soudcové ozbrojenou stráž s rozkazem: „Propusť ty muže!“ ³⁶Žalárník oznámil tento rozkaz Pavlovi: „Soudcové nařídili, abyste byli propuštěni. Od této chvíle jste svobodni a v pokoji odejděte.“ ³⁷Ale Pavel řekl: „Nás, římské občany, veřejně a bez soudu zbili a zavřeli do vězení. A teď se nás chtějí ve vší tichosti zbavit? To ne! At sem sami přijdou a propustí nás!“

³⁸Stráž to oznámila soudcům. A ti, když uslyšeli, že Pavel a Silas jsou římský občané, ³⁹ulekli se a přišli za nimi; omluvili se, vyvedli je z vězení a prosili, aby opustili město. ⁴⁰Pavel a Silas vyšli z vězení a šli k Lydií. Tam se shledali s bratřími, povzbudili je a odešli z Filip.

Sk 17:1-15 „¹Dali se cestou, která vede přes města Amfipolis a Apollonii a přišli do Tesaloniky, kde měli Židé synagógu. ²Pavel jako obvykle přišel do jejich shromáždění a po tři soboty k nim mluvil, ³vykládal Písmo a dokazoval, že Mesiáš musel trpět a vstát z mrtvých. „A ten Mesiáš,“ řekl Pavel, „je Ježíš, kterého já vám zvěstuji.“ ⁴Někteří z nich se tím dali přesvědčit a připojili se k Pavlovi a Silasovi, také velmi mnoho Řeků, kteří už ctili jediného Boha, a nemálo žen z významných rodin. ⁵To však naplnilo Židy hněvem a závistí. S pomocí několika níčemých lidí z ulice vyvolali sročení davu a tak pobouřili celé město. Pak napadli Jásonův dům a chtěli Pavla a Silase postavit před shromáždění. ⁶Když je nenalezli, vlekli Jásona a několik bratří k představeným města a křičeli: „Ti, kteří pobouřili celý svět, přišli i k nám, a Jáson je přijal do svého domu! ⁷Ti všichni porušují císařova nařízení, protože tvrdí, že pravým králem je Ježíš.“ ⁸Tato slova poděsila všechny lid i představené města, ⁹ale když Jáson a ostatní zaplatili záruku, byli propuštěni. ¹⁰A hned té noci vypravili bratří Pavla a Silase do Beroje. Když tam přišli, odebrali se do židovské synagógy. ¹¹Židé v Beroji byli přístupnější než v Tesalonice: přijali evangelium s velikou dychtivostí a každý den zkoumali v Písmu, zdali je to tak, jak zvěstuje Pavel. ¹²A tak mnozí z nich uvěřili a s nimi nemálo Řeků, vznešených žen i mužů. ¹³Jakmile se však Židé v Tesalonice dověděli, že Pavel káže slovo Boží i v Beroji, vypravili se tam a začali podněcovat a pobouřovat lidi. ¹⁴Tu bratří hned vypravili Pavla z Beroje směrem k moři, ale Silas a Timoteus ve městě zůstali. ¹⁵Ti, kteří Pavla doprovázeli, šli s ním až do Athén a odtud se vrátili s jeho vzkazem, aby k němu Silas a Timoteus co nejdříve přišli.“

Sk 17:11 ČSP „A tamější Židé byli ušlechtilější než ti v Tesalonice: přijali Slovo se vsí dychtivostí a denně pečlivě zkoumali Písma, zdali je tomu tak.“

ST 29. srpna– Pavel v Aténách

Sk 17:29-31 „²⁹Jsme-li tedy Božími dětmi, nemůžeme si myslet, že božstvo se podobá něčemu, co bylo vyrobeno ze zlata, stříbra nebo z kamene lidskou zručností a důmyslem. ³⁰Bůh však prominul lidem dobu, kdy to ještě nemohli pochopit, a nyní zvěstuje všem, ať jsou kdekoliv, aby této neznalosti litovali a obrátili se k němu. ³¹Neboť ustanovil den, v němž bude spravedlivě soudit celý svět skrze muže, kterého k tomu určil. Všem lidem o tom poskytl důkaz, když jej vzkřísil z mrtvých.“

Sk 17:15-28.32-34 „¹⁵Ti, kteří Pavla doprovázeli, šli s ním až do Athén a odtud se vrátili s jeho vzkazem, aby k němu Silas a Timoteus co nejdříve přišli. ¹⁶Zatím na ně Pavel v Athénách čekal; když shledal, kolik modlářství je v tom městě, velmi ho to znepokojovalo. ¹⁷Proto mluvil v synagóze se židy a s pohany, kteří uvěřili v jediného Boha; a každý den hovořil i na náměstí s lidmi, kteří tam právě byli. ¹⁸Rozmlouvali s ním i někteří epikurejští a stoicí filozofové. Jedni se ptali: „Co nám to chce ten nedovzdělanec vykládat?“ Druzí říkali: „Zdá se, že nás chce získat pro cizí božstva.“ Tak soudili, protože Pavel kázal o Ježíšovi a o zmrtvýchvstání. ¹⁹Pak ho vzali s sebou, dovedli na Areopag a tam mu položili otázku: „Rádi bychom se dověděli, jaké je to tvé nové učení, které šíříš. ²⁰Vždyť to, co nám vykládáš, zní velice podivně. Chceme se tedy dovědět, co to je.“ ²¹Všichni Athéňané i cizinci, kteří tam pobývají, ničemu totiž nevěnují tolik času jako tomu, že vykládají a poslouchají něco nového. ²²Pavel se tedy postavil doprostřed shromáždění na Areopagu a promluvil: „Athéňané, vidím, že jste v uctívání bohů velice horliví. ²³Když jsem procházel vašimi posvátnými místy a prohlížel si je, našel jsem i oltář s nápisem: 'Neznámému bohu'. Koho takto uctíváte, a ještě neznáte, toho vám zvěstuji: ²⁴Bůh, který učinil svět a všechno, co je v něm, ten je pánem nebe i země, a nebydlí v chrámech, ²⁵ani si nedává od lidí sloužit, jako by byl na nich závislý; vždyť je to on sám, který všemu dává život, dech i všechno ostatní. ²⁶On stvořil z jednoho člověka všechno lidstvo, aby přebývalo na povrchu země, určil pevná roční údobí i hranice lidských sídel. ²⁷Bůh to učinil proto, aby jej lidé hledali, zda by se ho snad nějakým způsobem mohli dopátrat a tak jej nalézt, a přece není od nikoho z nás daleko. ²⁸Neboť v něm žijeme, pohybujeme se, jsme, jak to říkají i někteří z vašich básníků: 'Vždyť jsme jeho děti.'... ³²Jakmile uslyšeli o vzkříšení z mrtvých, jedni se mu začali smát a druzí řekli: „Rádi si tě poslechneme, ale až někdy jindy.“ ³³A tak Pavel od nich odešel. ³⁴Někteří se však k němu připojili a uvěřili; mezi nimi byl i Dionysios z Areopagu, žena jménem Damaris a s nimi ještě jiní.“

Sk 13:16-41 „¹⁶Tu povstal Pavel, pokynul rukou a řekl: „Muži izraelští a s nimi vy, kteří ctíte jediného Boha, slyšte mne! ¹⁷Bůh tohoto izraelského lidu si vyvolil naše praotce, učinil z nich za jejich pobytu v Egyptě silný národ a vyvedl je odtud svou velkou mocí. ¹⁸Celých čtyřicet let trpělivě snášel jejich chování na poušti, ¹⁹a když vyhledal sedm národů v kanaánské zemi, dal jim v údel svému lidu. ²⁰To trvalo asi čtyři sta padesát let. Potom jim dával soudce až do proroka Samuela.“

²¹Pak chtěli krále, a Bůh jim dal Saula, syna Kíšova, z pokolení Benjamínova, který jim vládl čtyřicet let. ²²Ale zřivil ho moci a povolal jim za krále Davida, o němž vydal svědectví: „V Davidovi, synu Isajovu, jsem našel muže, jakého jsem měl na mysli. On splní vše, co chci.“ ²³A z Davidova potomstva dal Bůh Izraeli podle svého slibu Spasitele Ježíše. ²⁴Před jeho vystoupením kázal Jan všemu izraelskému lidu, aby se odvrátili od svých hříchů a dali se pokřtít. ²⁵Když Jan končil své posláním, řekl: „Já nejsem ten, za koho mě pokládáte. Za mnou přichází někdo, jemuž nejsem hoden rozvázat řemínek na jeho nohou.“ ²⁶Bratři z rodu Abrahamova i vy, kteří s nimi ctíte jediného Boha, nám bylo posláno toto slovo spásy. ²⁷Ale obyvatelé Jeruzaléma a jejich vůdcové Spasitele nepoznali, odsoudili ho, a tak naplnili slova proroků, která se čtou každou sobotu. ²⁸Ačkoli na něm nenalezli žádný důvod pro trest smrti, vymohli si na Pilátovi, aby ho dal popravit. ²⁹Když udělali všechno přesně tak, jak to bylo o něm v Písmu napsáno, shali jej z kříže a položili do hrobu. ³⁰Ale Bůh ho vzkřísil z mrtvých ³¹a on se po mnoho dní zjevoval těm, kteří s ním přišli z Galileje do Jeruzaléma; ti jsou nyní jeho svědky před lidem. ³²My vám přinášíme radostnou zprávu, že slib, daný našim praotcům, ³³splnil Bůh nám, jejich dětem, a vzkřísil Ježíše; vždyť je o něm psáno v druhém Žalmu: „Ty jsi můj Syn, já jsem tě dnes zplodil.“ ³⁴To, že jej vzkřísil z mrtvých, takže se už neproměnil v prach, slíbil těmito slovy: „Věrně vám splním zaslíbení, která jsem dal Davidovi.“ ³⁵A pak na jiném místě říká: „Nedopustíš, aby se tvůj Svätý rozpadl v prach.“ ³⁶David sloužil Bohu za svého života, potom podle jeho vůle zemřel, byl uložen k svým předkům a rozpadl se v prach. ³⁷Ten však, kterého Bůh vzkřísil, se neobrátil v prach. ³⁸Budíž vám tedy známo, bratři, že skrze něho se vám zvěstuje odpuštění všech hříchů, a to i těch, jichž vás nemohl zprostit Mojžíšův zákon. ³⁹Ale v něm je ospravedlněn každý, kdo věří. ⁴⁰Strážte se proto, aby vás nepostihlo, o čem se mluví v Prorocích: ⁴¹„Vy, kteří mnou pohrdáte, otevřete oči, zřede se a dejte se na útěk, protože já učiním ve vašich dnech něco, čemu nikdy neuvěříte, když vám to bude někdo vypravovat.“

1K 1:23 „Ale my kážeme Krista ukřižovaného. Pro Židy je to kámen úrazu, pro ostatní bláznovství.“

ČT 30. srpna – Pavel v Korintu

Sk 18:8-10 „⁸Představený synagogy Krispus a všichni, kteří byli v jeho domě, uvěřili Pánu; také mnozí z Korintanů, kteří Pavla poslouchali, uvěřili a dali se pokřtít. ⁹Jedné noci měl Pavel vidění, v němž mu Pán řekl: „Neboj se! Mluv a nemlč, ¹⁰protože já jsem s tebou a nikdo ti neublíží. Mnozí v tomto městě patří k mému lidu.““

Sk 18:1-7.11-21 „¹Potom odešel Pavel z Athén a přišel do Korintu. ²Tam se setkal s jedním Židem, který se jmenoval Akvila a pocházel z Pontu. Nedávno přišel se svou manželkou Priscillou z Itálie, protože císař Klaudius vydal rozkaz, aby všichni Židé opustili Řím. Pavel se s nimi sblížil, ³zůstal u nich a pracoval s nimi, poněvadž měli stejné řemeslo – dělali stany. ⁴Každou sobotu mluvil v synagóze a snažil se získat židy i pohany. ⁵A když přišli z Makedonie Silas a Timoteus, věnoval se Pavel zcela kázání a dokazoval židům, že Ježíš je zaslíbený Mesiáš. ⁶Židé se však proti Pavlovi postavili a rouhali se. Proto setřásl prach ze svého roucha a řekl: „Vy sami jste odpovědní za svou záhubu. Já jsem vůči vám bez viny a od této chvíle se obrátím k pohanům.“ ⁷Odešel ze synagogy a působil v sousedním domě Tita Justa, pohana, který uvěřil v Hospodina. ... ¹¹A tak tam Pavel zůstal jeden a půl roku a učil je Božím slovu. ¹²Když byl Gallio místodržitelem v Achaji, vystoupili Židé společně proti Pavlovi, přivedli ho na soud ¹³a takto ho obžalovali: „Tento člověk přemlouvá lidi, aby uctávali Boha v rozporu se zákonem.“ ¹⁴Když se už Pavel chtěl hájit, řekl Gallio Židům: „Kdyby šlo o nějaký přečin nebo dokonce zločin, náležitě bych vás, Židé, vyslechl. ¹⁵Poněvadž se to však týká sporů o slova či nějaká jména a váš vlastní zákon, vyřídíte si to sami mezi sebou. Tím se já jako soudce zabývat nebudu.“ ¹⁶A dal rozkaz, aby je vyvedli ze soudní síně. ¹⁷Tu se všichni chopili představeného synagogy Sosthena a bili ho přímo před zraky soudce; ale Gallio tomu věnoval pozornost. ¹⁸Pavel zůstal v Korintu ještě mnoho dní, pak se s bratřimi rozloučil a odplul s Priscillou a jejím mužem Akvilou do Sýrie. Protože učinil slib, dal si v Kenchrejích ostrážat vlasy. ¹⁹Dostali se do Efezu, kde oba manželé už zůstali. Pavel tam šel do synagogy a hovořil se Židy. ²⁰Ačkoli ho žádali, aby s nimi zůstal delší dobu, on jejich pozvání nepřijal, rozloučil se s nimi a řekl: ²¹„Já se k vám vrátím, bude-li Bůh chtít.““

R 16:3 „Pozdravujte Prisku a Akvilu, mé spolupracovnice v díle Krista Ježíše.“

2Tm 4:19 „Pozdravuj Prisku a Akvilu a rodinu Oneziforovu.“

2K 11:8.9 „⁸Jiné církve jsem okrádal, když jsem od nich přijímal podporu, abych mohl sloužit vám. ⁹Když jsem byl u vás a měl jsem nedostatek, nikomu jsem nebyl na obtíž, neboť čeho se mi nedostávalo, doplnili bratři, kteří přišli z Makedonie. Ve všem jsem jednal a budu jednat tak, abych pro vás nebyl břemenem.“

1K 9:14 „Tak i Pán ustanovil, aby ti, kteří zvěstují evangelium, měli z evangelia obživu.“

PÁ 31. srpna – Podněty k zamyšlení

„Ti, kdo dnes učí pravdy, které jsou lidem nevhod, se občas mohou setkat se stejně nepřátelským přijetím, s jakým se tehdy při své práci setkali Pavel a jeho pomocníci. Neměli by se nechat odradit ani tehdy, když je budou odmítat lidé, kteří se vydávají za křesťany. Poslové kříže se musí vyzbrojit ostražitostí a modlitbou a ve víře směle kráčet vpřed. Musí vždy pracovat v Ježíšově jménu a vyvyšovat Krista jako prostředníka lidí v nebeské svatyni.“ (AA 230; PNL 133)

„Kéž by ti, kteří jsou v posledních dnech dějin této země prověřováni zvěstovanými pravdami, následovali příkladu obyvatel Beroje a každý den zkoumali Písmo a srovnávali poselství, která jim byla předána, s Božím slovem. Kdyby tomu tak bylo, velký počet lidí by dnes věrně zachovával příkázání Božího zákona. Takových lidí je však ve skutečnosti poměrně málo. ... Všichni budou souzeni podle poznání, kterého se jim dostalo. Bůh vysílá své služebníky s poselstvím o spasení a ty, kdo je slyší, bude volat k zodpovědnosti za to, jak s touto zvěstí naložili. Lidé, kteří upřímně hledají pravdu, budou ve světle Božího slova důkladně zkoumat učení, které je jim předkládáno.“ (AA 232; PNL 134.135)

Otázky k rozhovoru

1. V kontextu závěrečného odstavce studia na pondělí uvažujte společně nad smyslem následujícího citátu: „Principy křesťanského života by měli poznávat všichni, kteří uvěřili pravdě.“ (6T 92)

2. Uvažujte společně nad aplikační otázkou v části na středu. Jak může váš sbor projevit stejné pochopení, jaké prokázal Pavel v souvislosti s kulturními rozdíly a s ochotou oslovit lidi způsobem, který je pro ně vhodný? Jak to můžete udělat tak, abyste neustupovali ze zásad evangelia a z vaší náboženské identity?

3. Přečtěte si verše Sk 17,32–34. Co se můžeme naučit ze tří odlišných reakcí, se kterými se Pavel v Aténách setkal? „(1) Někteří se vysmívali. Pobavilo je zaujetí toho zvláštního Žida. Samozřejmě, vysmívat se lidé mohou téměř všemu, ale to, co se začalo jako komedie, většinou vyústí v tragédii. (2) Někteří své rozhodnutí odložili. V životě člověka je nejnebezpečnější ten den, kdy zjistí, jak snadné je mluvit o zítřku. (3) Někteří uvěřili. Moudrý člověk ví, že jen hlupák odmítne Boží nabídku.“ (Barclay, William: *The Acts of the Apostles*. Philadelphia: Westminster, 1976, str. 133)

Sk 17:32-34 „³²Jakmile uslyšeli o vzkříšení z mrtvých, jedni se mu začali smát a druhí řekli: „Rádi si tě poslechneme, ale až někdy jindy.“ ³³A tak Pavel od nich odešel. ³⁴Někteří se však k němu připojili a uvěřili; mezi nimi byl i Dionysios z Areopagu, žena jménem Damaris a s nimi ještě jiní.“

4. Pavel citoval pohanského básníka (Sk 17,28), aby Athéňanům zdůraznil svou myšlenku. Co nás to může naučit o používání různých zdrojů při hlásání evangelia? Jaké nebezpečí se může v takovém přístupu skrývat?

Sk 17:28 „Neboť v něm žijeme, pohybujeme se, jsme,“ jak to říkají i někteří z vašich básníků: „Vždyť jsme jeho děti.“

